.. ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸਬੀ ਕੈਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

" ਬਨਾਮ

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 385 ਆਫ 1963।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) - ਕਲਾ. 226—ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ , 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ-ਕੀ ਰੋਕ ਰਿੱਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ—ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰ —ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ—ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (1897 ਦਾ I)—ਐੱਸ. 10—ਕੀ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ— ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)—ਐੱਸ.ਐੱਸ. 81 (2) (ਬੀ) ਅਤੇ 97—ਦੋਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ—ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ (ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ. ਜੇ., ਖੰਨਾ, ਜੇ.,)

(1) ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣੇ ਨਾ ਜਾਣ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।
ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇਰੀ
ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਕਾਰਕ ਵੀ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ | ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ; ਇਹ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ/ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ, ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ, ਸੀਮਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ■ 'ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹੇਗੀ;

(4) 'ਅਨ' ਦੀ ਹੋਂਦ; ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਇੱਕ .ਪੂਰਨ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ । . ਦੇਸੀ ਇਲਾਜ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ-. .., ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ-

(5) ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੂਸ ਟਾਈਸ ਦੇ ਅਸਲ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ. . .

(6) ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ 'ਸੀਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੀਕ੍ਰਿਮੀ ਕੌਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ , ਇਸ ਲਈ, ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(7) ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਟੇਟ ਟਿਊਟ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ , ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ , ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(8) NT ਵੇਲੁਸਵਾਮੀ ਥੇਵਰ ਬਨਾਮ ਜੀ . ਰਾਜਾ ਨੈਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਐਲ) ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਮੁਫਤ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵੇਕ .

(1) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 422'।

(9) ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1897, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ।

(10) ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 97, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 (2) (ਬੀ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 'ਨੋਟਿਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. ' ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ. ਆਯੋਜਤ, ਪ੍ਰਤੀ ਖੰਨਾ, ਜੇ.-

(i) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 (6) ਅਤੇ 116-ਏ (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ ਜੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(ii) ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ। ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

(iii) ਜਦੋਂ ਫੰਡਾ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, 0 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਘਾਤਕ ਆਮ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1064 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ. 13 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

23 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਚ.ਐਲ ਸਰੀਨ, ਵੀਪੀ ਸੂਦ, ਜਗਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੇਠ ਅਤੇ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਏ.ਸੀ.ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ , ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਇਸ ਦੁਆ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ, ਜੇ. ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ

ਇਸੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ (ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਸ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 97(1), ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ (ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਹੋਣੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੀਟ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਲਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 15 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ 14 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ ਅਤੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਸੀ। 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 97 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, 14 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ . ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 30 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ .227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੁੜ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਬਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (2), ਕੌਸ਼ਲੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਆਰਪੀ ਸਿੰਘ (3), ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਟਾਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ (5) ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖ ਐਡ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ , ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6), ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਦੇਰੀ ਲਈ। ਕਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 25 ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੇ ਕੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ

(2) ਏਆਈਆਰ 1958 ਪੰਜਾਬ 483.

(3) ਏਆਈਆਰ 1.958 ਪੈਟ 196.

(4) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 271.

(5) ਏਆਈਆਰ 1954 ਬੰਬ 202.

(6) ILR 1955 ਪੁੰਜ. 1357 : 1955 ਪੀ, ਐਲ, ਆਰ, 506।

ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ-ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਨੈੱਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ

———- ਰਿੱਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਅਦਾਲਤ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ

ਦੁਆ ' ਜੇ - ਇਹ ਦੇਰੀ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੇ ' ਕੈਂਟੋਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਛਮਣ ਦਾਸ-ਹਦਰੀ ਰਾਮ (7), ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉਹੀਓਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (8), ਮਾਧਾਜੀ ਲਖੀਰਾਮ ਬਨਾਮ ' 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਸ਼ਰੂਭਾਈ ਮਹਾਦੇਵਭਦੀ ਰਬਾਰੀ (9), ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਕੁਠੀ ਅਲਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (10), ਅਤੇ ਬਸ਼ੇਸ਼ਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਦਿ (11)। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬੰਬੇ (5) ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਆਰਿਡ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਭਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਕੁੰਦਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ, 2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਐਮਐਂਡਟੋਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ। ਦੋ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬਲ ਰਹੇ। ਦੂਸਰਾ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰਿੱਟ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਤਫਾਕਨ, ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ

(7) ILR 1962 (2) ਪੁੰਜ. 439 : 1962 PLR 456

(8) 1962 PLR 804

(9) ਏਆਈਆਰ 1962 ਗੁ. 235.

(10) (1960) 38 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਆਈ

(11) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 149,

(12) ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ-ਕਮ-ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿਹਾਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (12), ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁੰਦਨ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬੈਂਚ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਆ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪੀੜਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 5 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਮਈ, 1963, ਜਦੋਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 23 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ 14 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 22 ਜੂਨ, 1962 ਤੱਕ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ

(13) ILR 1964 (1) ਪੁੰਜ. 908.

ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ

16 ਅਪ੍ਰੈਲ 1963 ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ।

ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 18th G rda ® pur ਸਤੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆ > ਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਣ-* ਐਡ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸਮਰੱਥ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਸਮਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਸਰਸ ਸੀਕਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (13), ਨੀਰੋ ਪੰਜਾਬ ਕਲਕੱਤਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਲਕੱਤਾ (14), ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ., v. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (15), ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਣਪਛਾਤੀ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ 11 ਸਾਲ ਤੋਂ 24 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਅਨੁਚਿਤ ਦੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਘਾਤਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ

(14) ILR 1957 ਪੰਜ. 1468 : 1957 PLR 259, (14) 66 ਕੈਲ. ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਨੋਟਸ, 1029.

(15) (1962) 13 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 459.

(16) ਇੱਕ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਨਾ ਜਾਣ। ਅਮਲ. ਇਸ ਲਈ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਕਾਰਕ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਝੂਠਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ , ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ-ਕਾਰਕ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ. ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਉਸ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ VI ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਰੁ] e of limitation; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਦੁਆ, ਜੇ. ਇਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਸਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹੋ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਨਾਸਬ ਤੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ , ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ (16) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜੇ . ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ , ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸਿਓਂ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ, ਕਦੇ ਵੀ, ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

- (16) AIR 1960 SC 770 at p. 777

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੈਮਾਨੇ ਤੱਕ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ.

ਇਹ ਮੈਨੂੰ NT ਵੇਲੁਸਵਾਮੀ ਥੇਵਰ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਰਾਜਾ ਨੈਨਰ, ਆਦਿ, (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ:-

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਟਰਲੋਕੂਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ; ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘਟਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਕੀ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਥੇਵਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ । ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਫਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸ. ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ (17) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਏ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਜੇ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਥੇਵਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123(7) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਲੇਖਾਕਾਰ ਸੀ

(17) I960 SC 122 'ਤੇ।

ਧਾਰਾ 123(7)(f) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ (ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੇ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇ ਥੇਵਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿੰਦੂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ। ਵਿਚ ਚੌ. ਸੁਬੇ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, 1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 971, ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ । - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ (ਧਾਰਾ 81(3 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼) ਤੋਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 81(3) ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਨ।

ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੋਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ- ਟੀਵ ਉਪਾਅ ਕਾਫ਼ੀ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ oua, j. ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ

ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ. ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਇਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੀਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਦੇਖੋ ਜਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੰਡੇਲਾਲ, 1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1042 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ
ਵੋਲ. XVII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 259 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ, ਜੇ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਆਖਰਕਾਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿੱਗਣਾ ਪਏਗਾ , ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਕੀ ਇਹ ਵੱਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ? ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ.

ਹੁਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
260 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [VOL. XVII-(2) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੀਕਰੀ ਮਿਨੇਟਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਬਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (2) ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ! (4)।

ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 15 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 14 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 47, ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, ਅਤੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੀ. ਐਤਵਾਰ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਅਨੁਸਾਰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ 7 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 22 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 23 ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। 23 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 15 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਦਫਤਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਦਾ ਦਫਤਰ
ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ 15 ਤਰੀਕ ਦਰਮਿਆਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜੂਨ, 1962 ਅਤੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962? ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ 22 ਜੂਨ, 1962 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 23 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਤਰਕ . ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, ਦੀ ਲਾਗੂ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 10 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ? ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ , ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਮੈਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਾਈ$ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ BIs ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ। ਇਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ,

ਗੁ. 5. ਪੁਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੁਆ, ਜੇ. ਸਿੱਖੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਸ ਦੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10। ਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ।
ਸ੍ਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81(2)(ਬੀ) ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 81(2) (ਬੀ) ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੀਕਰੀ ਮਿਨੇਟਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ 'ਨੋਟਿਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ । ਦੂਸਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 14 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 14 ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ
23 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਇਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ,
ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ । ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਐਸ ਬੀ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਖੰਨਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਜੱਜਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ ਖੰਨਾ, ਜੇ. ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਮੇਰੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, 1962 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ' 19139' ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ, '18178 ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੈਂਡੀ ਡੇਟਸ ਵੀ ਸਨ , ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧੀਵਤ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਚੋਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 97, ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951, (ਐਕਟ XLUI °f 1951) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਖੰਨਾ ਦੀ ਚੋਣ, ਜੇ. ਸਿੰਘ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਅਤੇ 118 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 14 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੀ ਗਿਣਤੀ 14 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲ ਭੂਸ਼ਣ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੂਨ, 15 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ, 14,1962 ਤੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। , ਅਤੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1962, ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਸੀ, 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ

ਅਪੀਲ ਲੈਂਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਵੋਲ. XVII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 265 ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ 23 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 14 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁੜ-ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ 5 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 7 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ 17 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। 18 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ। 30 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੁਆ. ਜੇ. ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 4 ਐਕਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ

ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 27 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 116-ਏ ਜੋੜ ਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਆਰਡਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਜਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹੁਕਮ.. ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ NT ਵੇਲੁਸਵਾਮੀ ਥੇਵਰ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਰਾਜਾ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ , ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਟਰਲੋਕੂਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ; ਪਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ

ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1956 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਦਾ ਜੀਵਨ ਲਗਭਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅੰਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਉਦਾਹਰਨ ਭੀਕਾਜੀ ਕੇਸ਼ੋ ਜੋਸ਼ੀਹ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਲਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਬਿਆਨੀ (18) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 116-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਚੱਲੀ ਜਾਵੇ। ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੁੱਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 'ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁੜ-ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

(18) (1955)-2 ਐਸਸੀਆਰ 428 : ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 610।

(19) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗੁੰਮ ਹੈ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਪਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ - ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ। ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ , ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ * ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨੇ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਆਮ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੁੰਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਪਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ

ਆਰਡਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਚੁਣੌਤੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ । "ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਮੈਸਰਸ ਸੀਕਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (13) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਲਗਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੀਅਸ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ laches ਲਈ ਇੱਕ ਬਹਾਨਾ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਦੂਜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧੂਰਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੁਝ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁੜ-ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤ ਧਿਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਦੀ ਹੈ,

ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ , 1 ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਨਿਰੀਖਣ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ

ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਪਦਮ ਪਰਸ਼ਾਦ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਲੋਕ ਨਾਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 998.

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ (1801 ਦਾ XXVI)- ਐੱਸ. 8 ਅਤੇ 78—ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵਾਰਸ—ਕੀ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਕਿ, ਇੱਕ. ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧਾਰਕ ਦਾ ਵਾਰਸ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 78 ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੋ ਕਿ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 78 ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਕ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ । ਜੇਕਰ ਉਹ ਵੈਧ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਇਕੱਲੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੌਮਰੀ ਨੋਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕਲੌਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ |

ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)